Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MACIEJE SZPUNARA
přednesené dne 8. prosince 2022 [1]

Věc C-583/22 PPU

MV
za účasti:
Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo)]

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Rámcové rozhodnutí 2008/675/SVV – Článek 3 – Odsouzení za trestné činy v několika členských státech – Ukládání souhrnného trestu – Zahrnutí odsouzení vydaného v jiném členském státě – Překročení horní hranice souhrnného trestu stanovené vnitrostátním právem“

I. Úvod

1. Projednávaná věc dává Soudnímu dvoru možnost, aby poprvé vyložil čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675/SVV [2], který se týká choulostivé otázky možného ukládání souhrnného trestu [3] v případě vícečinného souběhu trestných činů [4] spáchaných v několika členských státech.

II. Právní rámec

A. Rámcové rozhodnutí 2008/675

2. Body odůvodnění 1, 5, 7, 8, 9 a 14 rámcového rozhodnutí 2008/675 uvádějí:

„(1) Evropská unie si klade za cíl zachovat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva. Tento cíl vyžaduje, aby informace týkající se odsouzení vydaných v členských státech bylo možné zohlednit mimo členský stát, v němž bylo odsouzení vydáno, a to jak za účelem předcházení dalším trestným činům, tak při novém trestním řízení.

[1] – Původní jazyk: francouzština.

[2] – Rámcové rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení (Úř. věst. 2008, L 220, s. 32).

[3] – Pro potřeby tohoto stanoviska rozumím „ukládáním souhrnného trestu“ jak ukládání souhrnného trestu, jehož horní hranice trestní sazby odpovídá původnímu nejvyššímu trestu, který absorbuje nejnižší trest, považovaný za zahrnutý do prvního trestu, tak ukládání souhrnného trestu, který odpovídá kombinaci trestů v mezích maximální výměry.

[4] – „Vícečinným souběhem trestných činů“ rozumím situaci, kdy osoba, která spáchala trestný čin, spáchá další trestný čin v době, kdy dosud nebyla pravomocně odsouzena za první trestný čin.

[...]

(5) Měla by být potvrzena zásada, podle níž by odsouzení vydaná v jiných členských státech měla mít v určitém členském státě stejné účinky jako odsouzení vydaná v souladu s vnitrostátními právními předpisy jeho vlastními soudy bez ohledu na to, zda vnitrostátní právo považuje tyto účinky za skutkové nebo spadající do oblasti procesního nebo hmotného práva. Toto rámcové rozhodnutí však neusiluje o sjednocení účinků, které různé vnitrostátní právní předpisy přisuzují existenci předchozích odsouzení, a povinnost zohlednit předchozí odsouzení vydaná v jiných členských státech existuje pouze tehdy, pokud se předchozí vnitrostátní odsouzení zohledňují podle vnitrostátních právních předpisů.

[...]

(7) Účinky odsouzení vydaného v jiném členském státě by měly být stejné jako účinky vnitrostátního rozhodnutí, ať se jedná o fázi před zahájením řízení, v průběhu řízení, anebo výkonu rozhodnutí.

(8) Je-li v průběhu trestního řízení v členském státě k dispozici informace o předchozím odsouzení jiného členského státu, mělo by se v co největší možné míře zabránit tomu, aby se s dotyčnou osobou zacházelo méně příznivě, než kdyby se jednalo o vnitrostátní odsouzení.

(9) Článek 3 odst. 5 by měl být vykládán mezi jinými v souladu s bodem 8 odůvodnění tak, že pokud se vnitrostátní soud v novém trestním řízení při zohledňování dříve uloženého trestu v jiném členském státě domnívá, že stanovení určité výměry trestu v rámci omezení daných vnitrostátním právem by bylo pro pachatele vzhledem k okolnostem nepřiměřeně tvrdé, a pokud účelu trestu lze dosáhnout nižším trestem, může vnitrostátní soud odpovídajícím způsobem snížit výši trestu, bylo-li by to možné v čistě vnitrostátních případech.

[...]

(14) Zásah do rozhodnutí nebo jeho výkonu pokrývá mimo jiné situace, v nichž v souladu s vnitrostátním právem druhého členského státu trest uložený v předchozím rozhodnutí je nutno promítnout nebo zahrnout do jiného trestu, jenž má být následně účinně vykonán v rozsahu, v jakém dosud nebyl vykonán první trest nebo pokud nebyl jeho výkon předán do druhého členského státu.“

3. Článek 1 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí stanoví:

„Cílem tohoto rámcového rozhodnutí je stanovit podmínky, na jejichž základě jsou v členském státě při trestním řízení vůči určité osobě zohledněny [zohledněna] předchozí odsouzení, která byla vydána v jiných členských státech proti této osobě za jiné skutky.“

4. Podle článku 2 uvedeného rámcového rozhodnutí se „odsouzením“ rozumí „jakékoli pravomocné rozhodnutí trestního soudu, kterým se osoba uznává vinnou ze spáchání trestného činu“.

5. Článek 3 téhož rozhodnutí, nadepsaný „Zohlednění odsouzení, které bylo vydáno v jiném členském státě, v novém trestním řízení“, stanoví:

„1. Každý členský stát zajistí, že se v průběhu trestního řízení proti určité osobě zohlední předchozí odsouzení vydaná v jiných členských státech proti téže osobě za jiné skutky, o nichž byly získány informace na základě příslušných nástrojů vzájemné právní pomoci nebo na základě výměny informací získaných z trestních rejstříků, stejně jako jsou vnitrostátním právem zohledněna předchozí vnitrostátní odsouzení, a se stejnými účinky, které vnitrostátní právo přisuzuje vnitrostátním odsouzením.

2. Odstavec 1 se použije ve fázi před zahájením řízení, v průběhu řízení a při výkonu odsouzení, zejména pokud jde o použitelná procesní pravidla, včetně pravidel týkajících se zajišťovací vazby, kvalifikace trestného činu, druhu a výměry uloženého trestu nebo pravidel, kterými se řídí výkon rozhodnutí.

3. Zohlednění předchozích odsouzení vydaných v jiných členských státech podle odstavce 1 nesmí mít za následek zasahování do předchozích odsouzení nebo jakéhokoli jiného rozhodnutí spojeného s jejich výkonem ze strany členského státu, v němž se koná nové trestní řízení, nebo jejich rušení či přezkoumávání.

[…]

5. Pokud byl trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, spáchán dříve, než bylo vydáno nebo zcela vykonáno předchozí odsouzení, nezakládají odstavce 1 a 2 povinnost členských států uplatnit své vnitrostátní právní předpisy týkající se ukládání trestů, jejichž použití na cizozemská odsouzení by omezilo soudce při ukládání trestu v rámci nového řízení.

Členské státy však zajistí, aby jejich soudy mohly v těchto případech jinak přihlížet k předchozím odsouzením vydaným v jiných členských státech.“

B. Německé právo

6. Ustanovení, kterými se řídí ukládání souhrnného trestu, jsou obsažena v § 53 až § 55 Strafgesetzbuch (německý trestní zákoník, dále jen „StGB“).

7. Ustanovení § 53 odst. 1 StGB, které se týká vícečinného souběhu trestných činů, stanoví:

„Pokud se osoba dopustila několika trestných činů, za které je souzena současně a za které jí hrozí uložení několika trestů odnětí svobody nebo několika pokut, uloží se jí souhrnný trest.“

8. Ustanovení § 54 StGB, které se týká ukládání souhrnného trestu, v odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Je-li jedním z jednotlivých trestů trest odnětí svobody na doživotí, uloží se souhrnný trest odnětí svobody na doživotí. Ve všech ostatních případech se souhrnný trest stanoví zvýšením horní hranice uloženého trestu, v případě trestů různých druhů zvýšením trestu, který je svou povahou nejpřísnější. V tomto ohledu se osoba pachatele a jednotlivé trestné činy posuzují souhrnně.

2. Souhrnný trest nesmí dosáhnout výše součtu jednotlivých sazeb uložených trestů. Nesmí překročit patnáct let v případě uložení časově omezeného trestu odnětí svobody a v případě peněžitého trestu sedm set dvacet denních sazeb.“

9. Ustanovení § 55 odst. 1 StGB, které upravuje dodatečné ukládání souhrnného trestu, stanoví:

„Ustanovení § 53 a § 54 se použijí i tehdy, jestliže osoba, která byla pravomocně odsouzena, je před výkonem, promlčením nebo prominutím trestu, který jí byl uložen, odsouzena za jiný trestný čin, jehož se dopustila před předchozím odsouzením. Za předchozí odsouzení se považuje odsouzení v předchozím řízení, v jehož rámci mohla být naposledy posouzena věcná správnost skutkových zjištění.“

III. Spor v původním řízení, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

10. Obžalovaný v původním řízení je francouzským státním příslušníkem.

11. V období od měsíce srpna 2002 do měsíce září 2003 se obžalovaný v původním řízení dopustil ve Francii různých trestných činů. Dne 10. října 2003 unesl studentku z univerzitního kampusu v Německu a znásilnil ji.

12. Dne 20. října 2003 byl obžalovaný v původním řízení zadržen v Nizozemsku na základě zatýkacího rozkazu vydaného francouzskými orgány a umístěn do vydávací vazby na dobu téměř sedmi měsíců, poté byl dne 17. května 2004 předán do Francie, kde byl uvězněn.

13. Dne 30. září 2004 byl obžalovaný v původním řízení odsouzen tribunal de grande instance de Gueret (soud prvního stupně v Gueret, Francie) k trestu odnětí svobody v trvání dvou let.

14. Cour d’assises du Loir-et-Cher (porotní soud Loir-et-Cher, Francie) v Blois uložil dne 29. února 2008 obžalovanému trest odnětí svobody v trvání patnácti let. Tento trest absorboval i pozdější odsouzení, a to jednak odsouzení cour d’assises de Loire-Atlantique (porotní soud Loire-Atlantique, Francie) v Nantes ze dne 16. května 2008 ukládající trest odnětí svobody v trvání šesti let a jednak odsouzení cour d’appel de Grenoble (odvolací soud v Grenoblu, Francie) ze dne 23. dubna 2012 ukládající trest odnětí svobody v trvání jednoho roku a šesti měsíců.

15. Cour d’assises du Maine-et-Loire (porotní soud Maine-et-Loire, Francie) v Angers odsoudil dne 24. ledna 2013 obžalovaného v původním řízení k dalšímu trestu odnětí svobody v trvání sedmi let.

16. Všech těchto pět odsouzení se týkalo skutků, kterých se obžalovaný v původním řízení dopustil v období od září 2002 do září 2003. Výše uvedené tresty odnětí svobody byly vykonány v celkovém trvání sedmnácti let a devíti měsíců, obžalovaný v původním řízení tak byl ve Francii nepřetržitě uvězněn až do 23. července 2021, kdy byl předán německým orgánům.

17. Od tohoto dne je obžalovaný v původním řízení ve vazbě v Německu na základě zatýkacího rozkazu vydaného Amtsgericht Freiburg im Breisgau (okresní soud ve Freiburgu im Breisgau, Německo).

18. Dne 21. února 2022 Landgericht Freiburg im Breisgau (Zemský soud Freiburg im Breisgau, Německo) odsoudil obžalovaného v původním řízení za skutky spáchané dne 10. října 2003 v Německu a uložil mu trest odnětí svobody v trvání šesti let za zvlášť závažné znásilnění. Tento soud měl za to, že spáchaným skutkům by ve skutečnosti odpovídal trest odnětí svobody v trvání sedmi let. Avšak vzhledem k tomu, že nebylo možné dodatečně uložit souhrnný trest, do něhož by bylo zahrnuto i pět trestů uložených francouzskými soudy, snížil tento soud trest o jeden rok, aby tuto nemožnost kompenzoval.

19. Obžalovaný v původním řízení podal proti tomuto rozsudku opravný prostředek *Revision* k Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo).

20. Předkládající soud zaprvé zdůrazňuje, že možnost uložit obžalovanému v původním řízení trest odnětí svobody za trestný čin zvlášť závažného znásilnění, který je předmětem původního řízení, závisí na výkladu zásady asimilace trestních odsouzení vydaných v jiných členských státech, která je provedena v čl. 3 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/675 ve spojení s čl. 3 odst. 5 prvním pododstavcem tohoto rámcového rozhodnutí.

21. Uvádí, že pokud by odsouzení francouzskými soudy byla postavena na roveň odsouzení německými soudy, byl by dán důvod k dodatečnému uložení souhrnného trestu podle § 55 odst. 1 StGB zahrnujícího tresty uložené těmito francouzskými soudy a trest uložený v původním řízení za zvlášť závažné znásilnění, neboť toto znásilnění bylo spácháno před vynesením odsuzujících rozsudků ve Francii.

22. V tomto případě by bylo třeba zohlednit také patnáctiletou horní hranici trestu odnětí svobody stanovenou v § 54 odst. 2 druhé větě StGB. Předkládající soud poukazuje na to, že této horní hranice již bylo dosaženo odsouzením k trestu odnětí svobody v trvání patnácti let, který uložil dne 29. února 2008 cour d'assises du Loir-et-Cher (porotní soud Loir-et-Cher, Francie) v Blois. Zdůrazňuje, že v důsledku toho by při ukládání souhrnného trestu došlo k tomu, že i když by obžalovanému v původním řízení mohl být uložen samostatný trest za znásilnění, které je předmětem původního řízení, výměra souhrnného trestu by v důsledku této horní hranice i nadále činila patnáct let odnětí svobody a nemohl by být vůči němu vykonán žádný další trest.

23. Předkládající soud poukazuje na to, že podle jeho ustálené judikatury nelze z důvodu mezinárodního práva veřejného uložit souhrnný trest zahrnující tresty uložené v cizině, neboť by tím bylo zasaženo do právní moci cizozemského rozhodnutí a do svrchovanosti cizího státu.

24. S ohledem na nemožnost takového postupu ukládá čl. 3 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/675 členským státům, aby zajistily, že v rámci nového trestního řízení proti určité osobě budou zohledněna předchozí odsouzení této osoby vydaná v jiném členském státě za jiné skutky, a to v rozsahu, v němž jsou podle vnitrostátního práva zohledněna předchozí vnitrostátní odsouzení. Cílem je zabránit tomu, aby se s dotyčnou osobou zacházelo méně příznivě, než kdyby předchozí trestní odsouzení bylo odsouzením vnitrostátním.

25. Předkládající soud se však táže na rozsah působnosti čl. 3 odst. 5 prvního pododstavce rámcového rozhodnutí 2008/675, podle něhož platí, že pokud byl trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, spáchán dříve, než bylo vydáno nebo zcela vykonáno předchozí odsouzení, nejsou členské státy povinny uplatnit své vnitrostátní právní předpisy týkající se ukládání trestů, jejichž použití na cizozemská odsouzení by omezilo soudce při ukládání trestu v rámci nového řízení.

26. Podle předkládajícího soudu by tedy bylo možné uložit sankci za skutky, které jsou předmětem původního řízení, pouze tehdy, pokud by byl čl. 3 odst. 5 první pododstavec rámcového rozhodnutí 2008/675 vykládán v tom smyslu, že zásada rovnosti zakotvená v čl. 3 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí se nepoužije, pokud přičtení trestu uloženého v jiném členském státě vede k překročení horní hranice patnácti let odnětí svobody stanovené v § 54 odst. 2 druhé větě StGB. Takový výklad by však byl v rozporu se zásadou rovného zacházení s odsouzeními vydanými v jiných členských státech, jelikož by umožňoval překročení této horní hranice, co se týče posledně uvedených trestů.

27. Zadruhé, má-li být čl. 3 odst. 5 první pododstavec rámcového rozhodnutí 2008/675 skutečně vykládán tak, že zásada rovnosti stanovená v čl. 3 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí je za okolností věci v původním řízení nepoužitelná, táže se předkládající soud na výklad čl. 3 odst. 5 druhého pododstavce uvedeného rámcového rozhodnutí.

28. Tento soud se konkrétně ptá, zda přihlédnutí k trestu uloženému v jiném členském státě, požadované v posledně uvedeném ustanovení, musí být provedeno tak, aby nevýhoda vyplývající z nemožnosti dodatečně uložit souhrnný trest byla při stanovení trestu ukládaného za trestný čin spáchaný na vnitrostátním území konkrétně zjištěna a prokázána.

29. Předkládající soud uvádí, že podle jeho vlastní judikatury v této oblasti je nevýhoda, která vyplývá z nemožnosti dodatečně uložit souhrnný trest zahrnující odsouzení uložená v jiném členském státě, obvykle zohledněna při stanovení trestu v podobě jeho snížení, které není vyčísleno, má kompenzační povahu a je ponecháno na úvaze soudu rozhodujícího o skutkových i právních otázkách.

30. Tento soud je však toho názoru, že pouze jasně odůvodněná a vyčíslená kompenzace nevýhody je v souladu s pravidly stanovenými čl. 3 odst. 1 a 5 rámcového rozhodnutí 2008/675.

31. Podle tohoto rámcového rozhodnutí by se měl způsob, jakým se zohledňují předchozí odsouzení vydaná v jiném členském státě, co nejvíce blížit způsobu, jakým se zohledňují předchozí vnitrostátní odsouzení. Aby však bylo možné se co nejvíce přiblížit takovému způsobu ukládání souhrnného trestu, který je upraven v ustanoveních § 54 a § 55 StGB a který vyžaduje číselné vyjádření, je podle předkládajícího soudu nutné konkrétně prokázat nevýhodu vyplývající z nemožnosti uložit souhrnný trest a odečíst tuto nevýhodu od nově ukládaného (souhrnného) trestu.

32. Tento soud dodává, že odůvodněná a číselně vyjádřená kompenzace znevýhodnění je nezbytná nejen z důvodu transparentnosti, ale také proto, aby soud rozhodující o opravném prostředku *Revision* mohl vykonávat přezkum toho, jak byl trest vyměřen. Pouhé zohlednění nevyčísleného snížení kompenzační povahy, jakožto prosté vyjádření příznivého postoje k obžalovanému při stanovení trestu, tomuto požadavku neodpovídá.

33. Předkládající soud rovněž uvádí, že způsob, jakým soud rozhodující o skutkových i právních otázkách konkrétně určí kompenzaci, spadá do jeho posuzovací pravomoci. Při stanovení nového trestu by tento soud mohl přímo zohlednit nemožnost uložit souhrnný trest zahrnující přechozí trest tak, že vyčíslí tu jeho část, která se má odečíst, nebo zvážit například „teoretické uložení souhrnného trestu“ zahrnujícího cizozemský trest a snížit nový trest o výměru cizozemského trestu. Nezbytné je zde pouze to, aby kompenzace byla přiměřená a srozumitelně odůvodněná a vyčíslená, stejně jako je tomu v případě ukládání souhrnného trestu podle ustanovení § 54 a § 55 StGB.

34. Co se týče původního řízení, předkládající soud konstatuje, že Landgericht Freiburg im Breisgau (Zemský soud Freiburg im Breisgau) ve svém rozsudku stanovil trest bez ohledu skutečnost, že trest odnětí svobody v trvání šesti let vedl k překročení horní hranice patnácti let odnětí svobody stanovené v § 54 odst. 2 druhé větě StGB. Tento soud navíc nevymezil přesné kritérium, kterým se řídil při zohlednění odsouzení vydaných v jiném členském státě v souladu s čl. 3 odst. 5 druhým pododstavcem rámcového rozhodnutí 2008/675.

35. Za těchto okolností se Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Lze s ohledem na požadavek rovného zacházení vyplývající z čl. 3 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/675 a s ohledem na čl. 3 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí v případě ukládání souhrnného trestu za odsouzení v Německu a v jiném členském státě, uložit trest za trestný čin spáchaný na německém území, pokud by fiktivní zahrnutí trestu uloženého v jiném členském státě vedlo k překročení přípustné horní hranice trestu podle německého práva v případě souhrnného časově omezeného trestu odnětí svobody?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku:

Má být trest uložený v jiném členském státě zohledněn podle čl. 3 odst. 5 druhého pododstavce rámcového rozhodnutí 2008/675 takovým způsobem, že při stanovení trestu pro trestný čin spáchaný na německém území je třeba, v souladu se zásadami německého práva pro ukládání souhrnného trestu, konkrétně zjistit a prokázat nevýhodu, která vyplývá z nemožnosti uložit dodatečný souhrnný trest?“

36. Druhý senát Soudního dvora rozhodl dne 27. září 2022 o projednání věci v naléhavém řízení o předběžné otázce podle čl. 107 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora.

37. Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (spolkový nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora, Německo) a Evropská komise předložili písemná vyjádření.

38. Tyto zúčastněné strany, jakož i obžalovaný v původním řízení, se zúčastnili jednání, které se konalo dne 14. listopadu 2022.

IV. Analýza

A. K první předběžné otázce

39. Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 musí být vykládán v tom smyslu, že členský stát je povinen v rámci trestního řízení proti určité osobě použít své vnitrostátní právní předpisy pro ukládání souhrnného trestu s přihlédnutím k předchozím odsouzením vydaným v jiném členském státě proti téže osobě za jiné skutky spáchané dříve, pokud byl trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, spáchán před vynesením těchto předchozích odsouzení, jestliže v důsledku použití těchto vnitrostátních pravidel v novém řízení nebude možné uložit trest, nebo jej přinejmenším nebude

možno vykonat [5].

40. Ze všeho nejdříve poukazuji na to, co uvádí spolkový nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora a co vyplývá z předkládacího rozhodnutí, a sice že podle německého práva nelze z důvodů mezinárodního práva veřejného uložit souhrnný trest zahrnující trest uložený v cizině. Judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) však zajišťuje, aby tím obžalovaný nebyl znevýhodněn, a to zavedením mechanismu „odstranění tvrdosti“, který umožňuje soudu rozhodujícímu o skutkových i právních otázkách zohlednit při stanovení trestu v novém řízení předchozí odsouzení stejným způsobem, jakým by jej zohlednil, pokud by mohl být uložen souhrnný trest v užším slova smyslu.

41. Je rovněž třeba zdůraznit, že podle toho, co uvedl spolkový nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora, z judikatury Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) vyplývá, že horní hranice patnácti let stanovená v německém právu pro souhrnné tresty odnětí svobody se má v zásadě použít při uplatnění tohoto mechanismu odstranění tvrdosti.

42. Po těchto upřesněních uvedu svoji analýzu několika poznámkami k účelu rámcového rozhodnutí 2008/675 a jeho dopadu na problematiku ukládání souhrnného trestu zahrnujícího tresty uložené v několika členských státech, poté přistoupím k analýze čl. 3 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí, který je základem první předběžné otázky.

1. K předmětu rámcového rozhodnutí 2008/675 a k problematice ukládání souhrnného trestu

43. Rámcové rozhodnutí 2008/675 stanoví pro členské státy povinnost přinejmenším zohledňovat odsouzení vydaná v jiných členských státech [6]. Tato povinnost je snadno pochopitelná v prostoru svobody, bezpečnosti a práva EU, v němž nelze připustit rozdílné zacházení při posuzování trestní minulosti osoby v závislosti na tom, zda byl trestný čin spáchán v jednom nebo druhém členském státě.

44. Článek 3 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/675 vykládaný ve světle bodu 5 jeho odůvodnění za tím účelem stanoví členským státům povinnost zajistit, aby se při novém trestním řízení zahájeném v členském státě vůči téže osobě za jiné skutky předchozí odsouzení vydaná v jiném členském státě jednak zohlednila, stejně jako jsou vnitrostátním právem zohledněna předchozí vnitrostátní odsouzení, a jednak, aby jim byly přiznány stejné účinky, jaké vnitrostátní právo přisuzuje posledně uvedeným odsouzením, ať už se jedná o skutkové účinky nebo o účinky spadající do oblasti procesního nebo hmotného práva [7]. V rámcovém rozhodnutí je tak stanovena zásada rovného zacházení s odsouzeními, a to nezávisle na tom, zda odsouzení byla vydána v jediném členském státě nebo v několika členských státech.

[5] – Podotýkám, že z předkládacího rozhodnutí jasně nevyplývá, zda vnitrostátní právní předpisy uvedené předkládajícím soudem brání tomu, aby byl trest za skutky, které jsou předmětem před ním projednávaného trestního řízení, uložen, nebo zda by trest mohl být uložen, ale nemohl by být vykonán. Předkládající soud totiž buďto tvrdí, že trest by mohl být uložen pouze, pokud by Soudní dvůr přijal určitý výklad čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675, nebo tvrdí, že trest by určitě mohl být uložen, ale že by žádný další trest nemohl být vykonán. Jak nicméně dále vyložím, zastávám názor, že čl. 3 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí musí být vykládán stejným způsobem v jednom i ve druhém případě, tudíž odpověď daná Soudním dvorem na předběžnou otázku nemůže být odlišná, pokud by se ukázalo, že vnitrostátní právní předpisy brání nejen výkonu trestu uloženého v novém trestním řízení, ale i samotnému uložení takového trestu.

[6] – Bod 3 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2008/675.

[7] – Rozsudek ze dne 21. září 2017, Beškov (C-171/16, EU:C:2017:710, body 25 a 26).

45. Cílem je umožnit v členském státě zohlednění trestní minulosti jednotlivce, a to nejen v případech, jak uvádí Komise, kdy to může být v jeho neprospěch – mám na mysli zejména recidivu – ale také v případech, kdy to může být v jeho prospěch, zejména v případě vícečinného souběhu trestných činů, který může vést k tomu, že tresty za jednotlivé trestné činy budou uloženy v rámci jednoho souhrnného trestu.

46. Ukládání souhrnného trestu je totiž mechanismus, který umožňuje omezit přísnost trestu tím, že brání prosté kumulaci trestů ukládaných za jednotlivé sbíhající se trestné činy. Nejen že čistě matematická kumulace trestů by mohla mít účinky porušující zásadu proporcionality, ale jak upozorňuje generální advokát J. Richard de la Tour, byla by v rozporu s jednou z hlavních funkcí trestu [8]. Trest totiž nemůže plnit pouze funkci odplaty, ale musí také předcházet páchání trestné činnosti a podporovat reintegraci odsouzených osob do společnosti. V případě vícečinného souběhu trestných činů přitom nebyla výstraha, kterou představuje první odsouzení a která má pachatele trestného činu vést k lepšímu uvědomění, účinná, a uložený trest může být odpovídajícím způsobem upraven [9].

47. Zohlednění předchozích odsouzení soudem tedy umožňuje postihnout zejména tyto situace a v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva přistoupit k uložení souhrnného trestu za sbíhající se trestné činy. Rámcové rozhodnutí 2008/675 připouští zavedení takových mechanismů v situacích vícečinného souběhu přeshraničních trestných činů. Soudní dvůr tak rozhodl, že toto rámcové rozhodnutí se vztahuje i na vnitrostátní řízení, ve kterém má být pro účely výkonu trestu uložen souhrnný trest odnětí svobody zohledňující trest uložený dané osobě vnitrostátním soudem i trest uložený v rámci předchozího odsouzení téže osoby za jiné skutky soudem jiného členského státu [10].

48. Povinnost zohlednit předchozí odsouzení však může způsobit potíže, pokud byla tato odsouzení vydána v zahraničí, a proto rámcové rozhodnutí 2008/675 v čl. 3 odst. 3 upřesňuje rozsah této povinnosti.

49. Podle čl. 3 odst. 3 rámcového rozhodnutí zohlednění – v rámci nového trestního řízení – předchozích odsouzení vydaných v jiném členském státě nesmí mít za následek zasahování do předchozích odsouzení nebo jakéhokoli jiného rozhodnutí spojeného s jejich výkonem ze strany členského státu, v němž se koná nové trestní řízení, nebo jejich rušení či přezkoumávání, neboť předchozí odsuzující rozsudky musí být zohledněny v té podobě, v jaké byly vydány [11].

50. Takové vyjasnění je samozřejmě relevantní v situacích vícečinného souběhu trestných činů, za které může být v členském státě uložen souhrnný trest. Bod 14 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2008/675 to ostatně výslovně předvídá, když stanoví, že se čl. 3 odst. 3 tohoto rámcového rozhodnutí vztahuje na situace, kdy dosud nevykonaný trest uložený v předchozím rozhodnutí je nutno promítnout nebo zahrnout do jiného trestu, jenž má být následně účinně vykonán. V takovém případě by uložení souhrnného trestu v členském státě odsuzujícího soudu nutně ovlivnilo výkon předchozího trestu uloženého soudem jiného členského státu.

[8] – Stanovisko generálního advokáta J. Richarda de la Tour ve věci AV (Souhrnný rozsudek) (C-221/19, EU:C:2020:815, bod 35).

[9] – Stanovisko generálního advokáta Y. Bota ve věci Beškov (C-171/16, EU:C:2017:386, bod 43).

[10] – Rozsudky ze dne 21. září 2017, Beškov (C-171/16, EU:C:2017:710, bod 29) a ze dne 15. dubna 2021, AV (Souhrnný rozsudek) (C-221/19, EU:C:2021:278, bod 52).

[11] – Rozsudky ze dne 21. září 2017, Beškov (C-171/16, EU:C:2017:710, body 37 a 44) a ze dne 15. dubna 2021, AV (Souhrnný rozsudek) (C-221/19, EU:C:2021:278, bod 53).

51. Ustanovení čl. 3 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/675 se však neomezuje pouze na otázku ukládání souhrnného trestu. Zohlednění předchozích zahraničních odsouzení vnitrostátním soudem totiž může ovlivnit tato předchozí odsouzení v jiných případech, například zrušením podmíněného odkladu trestu uloženého předchozím rozhodnutím a jeho přeměnou na nepodmíněný trest odnětí svobody [12].

52. Cílem je zachovat právní moc rozhodnutí vydaných v jiných členských státech tak, aby zohlednění předchozích odsouzení nemohlo vést k zásahu vnitrostátního soudu do předchozího rozsudku vydaného v jiném členském státě. Ustanovení čl. 3 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2008/675 tím stanoví obecné meze povinnosti zohlednit předchozí odsouzení vydaná v jiném členském státě.

53. Kromě tohoto omezení stanoví rámcové rozhodnutí 2008/675 v čl. 3 odst. 5 rovněž to, že pokud byl trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, spáchán dříve, než bylo vydáno nebo zcela vykonáno předchozí odsouzení, nezakládají odstavce 1 a 2 tohoto článku 3 povinnost členských států uplatnit vnitrostátní právní předpisy týkající se ukládání trestů, jejichž použití na cizozemská odsouzení by omezilo soudce při ukládání trestu v rámci nového řízení.

2. K článku 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675

54. Článek 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 stanoví výjimku z čl. 3 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí.

55. Ze znění tohoto ustanovení totiž jasně vyplývá, že v situaci, na kterou se vztahuje, nejsou členské státy podle čl. 3 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/675 povinny uplatnit vnitrostátní právní předpisy týkající se ukládání trestů. Jinými slovy, zásada rovného zacházení stanovená v čl. 3 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí nemusí být uplatněna v případě, kdy by uplatnění vnitrostátních právních předpisů v oblasti ukládání trestů na odsouzení vydaná v jiném členském státě omezilo soudce při ukládání trestu v rámci nového řízení.

56. Na rozdíl od toho, co tvrdila Komise při jednání, se tedy čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 obrací na členské státy a ponechává jim prostor pro rozhodnutí, zda stanoví či nestanoví výjimku ze zásady rovného zacházení zakotvené v odst. 1 tohoto čl. 3, a pro případ, že využijí možnosti stanovit takovou výjimku, vyžaduje, aby zajistily, že jejich soudy budou v těchto případech moci přihlížet k cizozemským odsouzením jiným způsobem.

57. Podotýkám, že toto ustanovení se použije pouze v situaci, kdy byl trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, spáchán před tím, než bylo vydáno nebo zcela vykonáno předchozí odsouzení.

58. Tato podmínka je v projednávaném případě splněna, jelikož znásilnění, o které se jedná ve věci v původním řízení, bylo spácháno před tím, než byla vydána francouzská odsouzení. Bylo by možné z toho vyvodit, jak tvrdí nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora a Komise, že čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 by měl být v projednávaném případě uplatněn a měl by předkládajícímu soudu umožnit nepoužít horní hranici patnácti let stanovenou v německém právu pro souhrnné časově omezené tresty odnětí svobody, jelikož by takové pravidlo bránilo německému soudci, aby obžalovanému v původním řízení uložil vykonatelný trest.

59. Takový výklad mne však nepřesvědčil, a to z důvodů, které vyložím.

[12] – Rozsudek ze dne 21. září 2017, Beškov (C-171/16, EU:C:2017:710, bod 46).

a) Provedení čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 do vnitrostátního práva a neexistence přímého účinku tohoto ustanovení

60. S ohledem na judikaturu Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) uvedenou v bodech 40 a 41 tohoto stanoviska měl německý zákonodárce za to, že není třeba přijímat dodatečná opatření k provedení rámcového rozhodnutí 2008/675, neboť mechanismus odstranění tvrdosti v případě cizozemských odsouzení vykládaný v souladu s článkem 3 tohoto rámcového rozhodnutí zajišťuje, aby osoba obžalovaná v trestním řízení v Německu nebyla z důvodu vydání cizozemského odsouzení znevýhodněna oproti osobě, která byla vícekrát odsouzena pouze v tomto členském státě [13].

61. Podle ustálené judikatury nicméně platí, že v případě, kdy je cílem rámcového rozhodnutí založit práva jednotlivcům, musí být tato ustanovení provedena s nezpochybnitelným závazným účinkem a s požadovanou specifičností, přesností a jasností, aby byl naplněn požadavek právní jistoty, podle něhož má být oprávněným osobám umožněno seznámit se v plném rozsahu s jejich právy [14].

62. Tyto požadavky nezpochybnitelného závazného účinku, specifičnosti a jasnosti jsou ještě významnější v trestních věcech, v situacích, kdy může být trestní odpovědnost obžalované osoby v důsledku ustanovení rámcového rozhodnutí ještě zpřísněna.

63. V tomto ohledu poukazuji na to, že mechanismus odstranění tvrdosti stanovený v německém právu je mechanismem ve prospěch obžalovaného v trestním řízení, jelikož umožňuje zohlednit jeho předchozí odsouzení s cílem upravit trest, který mu může být uložen. Tím, že by čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 zbavil vnitrostátní soud povinnosti takový mechanismus uplatnit, by měl nepříznivý dopad na situaci obžalované osoby.

64. Ve vztahu k projednávané věci, kdy čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 má zejména ten dopad, že vede ke zhoršení situace obžalovaných osob v trestním řízení, se judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) přitom nezdá být ustálená. Spolkový nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora v tomto ohledu uvedl různé rozsudky, z nichž některé horní hranici patnácti let dodržují, jiné nikoli [15].

65. Judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) tedy nepředstavuje dostatečné opatření k provedení čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 [16].

[13] – Deutscher Bundestag, Drucksache 16/13673 (bundestag.de), s. 5.

[14] – Rozsudky ze dne 24. března 2022, Komise v. Irsko (Provedení rámcového rozhodnutí 2008/909) (C-125/21, nezveřejněný, EU:C:2022:213, bod 21); ze dne 17. prosince 2020, Komise v. Maďarsko (Přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu) (C-808/18, EU:C:2020:1029, bod 288), a ze dne 13. března 1997, Komise v. Francie (C-197/96, EU:C:1997:155, bod 15).

[15] – Podotýkám ostatně, že ve sporu v původním řízení soud prvního stupně odmítl uplatnit horní hranici patnácti let stanovenou v německém právu pro souhrnné tresty odnětí svobody při uplatňování mechanismu odstranění tvrdosti.

[16] – I kdyby judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) mohla být vykládána tak, že provádí čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 dostatečně, tím že s určitostí vyžaduje dodržování horní hranice patnácti let při uplatnění mechanismu odstranění tvrdosti, jsem toho názoru, že by to nemohlo vést předkládající soud k nedodržení této horní hranice. Toto ustanovení uvádí, že v situacích, na které se vztahuje, „nezakládají odstavce 1 a 2 povinnost členských států uplatnit vnitrostátní právní předpisy týkající se ukládání trestů“, a upřesňuje, že členské státy zajistí, aby jejich soudy mohly v těchto případech jinak přihlížet k předchozím cizozemským odsouzením. Německý zákonodárce se rozhodl provést toto ustanovení prostřednictvím judikatury, přičemž v případě vícečinného souběhu trestných činů vyloučil striktní způsob ukládání souhrnného trestu a upravil pomocí mechanismu odstranění tvrdosti alternativní zohlednění soudem, v jehož rámci se uplatní horní hranice patnácti let při ukládání souhrnného trestu odnětí svobody, jenž zohledňuje předchozí odsouzení. Za těchto okolností, vzhledem k tomu, že vnitrostátní judikatura striktně provádí čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 v rámci prostoru pro uvážení daného členským státům, nelze toto ustanovení vykládat tak, že přesto umožňuje vnitrostátnímu soudu neuplatnit tuto horní hranici patnácti let stanovenou v německém právu pro souhrnné tresty odnětí svobody.

66. V tomto ohledu připomínám, že vzhledem k tomu, že rámcové rozhodnutí 2008/675 bylo přijato na základě bývalého třetího pilíře Unie, především čl. 34 odst. 2 písm. b) EU, nemají jeho ustanovení přímý účinek. Uvedené ustanovení přitom stanoví, že rámcová rozhodnutí jsou závazná pro členské státy co do výsledku, kterého má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům, a že rámcová rozhodnutí nemohou mít přímý účinek [17].

67. S ohledem na neexistenci přímého účinku čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 tedy nelze toto ustanovení vykládat tak, že umožňuje vnitrostátnímu soudu neuplatnit horní hranici patnácti let stanovenou v německém právu pro souhrnné tresty odnětí svobody.

b) Povinnost výkladu v souladu s rámcovým rozhodnutím 2008/675 a v jeho mezích

68. Platí, že ačkoli rámcová rozhodnutí nemohou mít přímý účinek, jejich závaznost nicméně ukládá vnitrostátním orgánům povinnost konformního výkladu vnitrostátního práva ode dne uplynutí lhůty pro provedení těchto rámcových rozhodnutí [18].

69. Tyto orgány jsou tedy při použití vnitrostátního práva povinny vykládat toto právo v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu rámcového rozhodnutí, tak aby dosáhly jím zamýšleného výsledku [19].

70. Z toho tedy vyplývá, že pokud by uplatnění horní hranice patnácti let stanovené v německém právu pro souhrnné tresty odnětí svobody omezilo soudce při ukládání trestu v rámci jím vedeného řízení, konformní výklad německého práva by mohl tohoto soudce vést k tomu, že tuto horní hranici neuplatní, ale že k předchozím cizozemským odsouzením přihlédne jiným způsobem.

71. Zásada konformního výkladu má nicméně určité meze. Obecné právní zásady, zvláště zásady právní jistoty a zákazu zpětné účinnosti brání zejména tomu, aby povinnost konformního výkladu mohla na základě rámcového rozhodnutí a nezávisle na zákonu přijatém k jeho provedení vést ke stanovení nebo zpřísnění trestní odpovědnosti těch, kteří spáchali trestný čin [20].

72. O takovou situaci se podle mě jedná právě v případě čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675, pokud by toto ustanovení mělo být vykládáno v tom smyslu, že umožňuje vnitrostátnímu soudu neuplatnit horní hranici trestní sazby patnácti let stanovenou německým právem pro souhrnné tresty odnětí svobody. V takovém případě by totiž povinnost konformního výkladu způsobila zhoršení trestněprávního postavení dotčené osoby ve srovnání s tím, jaká by byla její situace podle vnitrostátního práva, neboť by jí byla odejmuta výhoda spočívající v této horní hranici patnácti let.

[17] – Rozsudky ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835, bod 56), a ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 69).

[18] – Rozsudky ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835, body 58 a 61) a ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 72).

[19] – Rozsudky ze dne 16. června 2005, Pupino (C-105/03, EU:C:2005:386, bod 43); ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835, bod 59), a ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 73).

[20] – Rozsudky ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835, body 63 a 64); ze dne 29. června 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, bod 32), a ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 75).

73. V tomto ohledu musím upřesnit, že i když se judikatura Soudního dvora týká *zpřísnění trestní odpovědnosti* osoby, která spáchala trestný čin, není podle mého názoru vyloučeno její uplatnění i na takové situace, jako je situace, o jakou se jedná ve věci v původním řízení, kdy ustanovení rámcového rozhodnutí nezpřísňuje samotnou trestní odpovědnost dotčené osoby, ale jí ukládaný trest.

74. Judikatura Soudního dvora je totiž založena zejména na zásadě právní jistoty [21], která má v trestním právu zvláštní význam a jejíž působnost se neomezuje na určení trestní odpovědnosti osoby, ale zahrnuje rovněž účinky takové odpovědnosti, v první řadě trest, který jí může být uložen. Připouští to ostatně sám Soudní dvůr, když při použití této judikatury zkoumá nejen to, zda je důsledkem ustanovení rámcového rozhodnutí dotčeného v projednávaném případě stanovení nebo zpřísnění trestní odpovědnosti dotčené osoby, ale rovněž „pro [ni] nepříznivá změna délky trestu odnětí svobody“ [22].

75. Zásada výkladu vnitrostátního práva v souladu s ustanoveními rámcového rozhodnutí 2008/576 nemůže vést za těchto okolností k tomu, aby umožnila vnitrostátnímu soudu neuplatnit horní hranici patnácti let stanovenou ve vnitrostátním právu pro souhrnné tresty odnětí svobody uložené na základě mechanismu odstranění tvrdosti.

c) Nepřesnost vnitrostátního práva týkající se horní hranice souhrnných trestů odnětí svobody, která vyplývá ze zavedení mechanismu odstranění tvrdosti

76. Upřesňuji, že má výše uvedená analýza vychází z předpokladu, že judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) přenáší požadavek na dodržení horní hranice patnácti let odnětí svobody pro ukládání souhrnného trestu na mechanismus odstranění tvrdosti. Totiž pouze v případě, že samo německé právo stanoví, že v situaci vícečinného souběhu trestných činů spáchaných v několika členských státech má být taková horní hranice uplatněna, musí být čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 vykládán tak, že neumožňuje ji neuplatnit.

77. Musím nicméně zdůraznit, že debata vedená při jednání mohla vzbudit nejasnosti, co se týče otázky, zda se má taková horní hranice patnácti let uplatnit rovněž na mechanismus odstranění tvrdosti, neboť spolkový nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora uvedl jak to, že podle judikatury Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) se tato horní hranice na mechanismus odstranění tvrdosti uplatní, tak to, že taková horní hranice uplatněna být nemůže a ostatně ani nikdy uplatněna nebyla. Ze skutečností předcházejících sporu v původním řízení kromě toho vyplývá, že soud prvního stupně odmítl takovou horní hranici uplatnit. Není tudíž postaveno najisto, zda německé právo uplatnění uvedené horní hranice patnácti let pro ukládání souhrnného trestu v rámci použití mechanismu odstranění tvrdosti skutečně stanoví.

78. Pokud německé právo takovou horní hranici v rámci mechanismu odstranění tvrdosti nestanoví, mohl by přitom konformní výklad ustanovení vnitrostátního práva prováděný ve světle čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 vést k opačnému řešení, než je to, které navrhuji.

79. Za těchto okolností přísluší předkládacímu soudu, aby ověřil, zda se horní hranice patnácti let stanovená v německém právu pro souhrnné tresty odnětí svobody při použití mechanismu odstranění tvrdosti skutečně uplatní.

[21] – Rozsudky ze dne 16. června 2005, Pupino (C-105/03, EU:C:2005:386, bod 44); ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835, bod 64), a ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 75).

[22] – Rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ogňanov (C-554/14, EU:C:2016:835, bod 65).

80. Z výše uvedeného podle mého názoru vyplývá, že čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 musí být vykládán v tom smyslu, že při neexistenci opatření k provedení tohoto ustanovení a v rozsahu, v němž vnitrostátní právo stanoví hranici pro ukládání trestu odnětí svobody v případech, kdy se zohledňují odsouzení vydaná v jiném členském státě, je členský stát povinen v trestním řízení vedeném proti určité osobě uplatnit vnitrostátní právní předpisy a zohlednit předchozí cizozemská odsouzení vydaná proti této osobě za jiné dříve spáchané skutky, pokud trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, byl spáchán před tím, než byla vydána tato předchozí odsouzení, a to i tehdy, pokud použití těchto vnitrostátních právních předpisů povede k tomu, že v novém řízení nebude moci být uložen žádný trest, nebo přinejmenším nebude moci být vykonán.

B. Ke druhé předběžné otázce

81. Podstatou druhé předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda v případě, že členský stát není na základě čl. 3 odst. 5 prvního pododstavce rámcového rozhodnutí 2008/675 povinen uplatnit vnitrostátní právní přepisy při ukládání souhrnného trestu tím způsobem, že zohlední předchozí odsouzení vydaná v jiném členském státě, musí být čl. 3 odst. 5 druhý pododstavec rámcového rozhodnutí 2008/675 vykládán v tom smyslu, že zohlednění předchozích odsouzení vydaných v jiných členských státech jiným způsobem, jak je zakotvené v tomto ustanovení, vyžaduje, aby vnitrostátní soud jasně prokázal a vyčíslil, v rámci stanovení trestu za trestný čin spáchaný na svém území, nevýhodu, která vyplývá z nemožnosti uložit souhrnný trest v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

82. S ohledem na moji analýzu první předběžné otázky není nutné na tuto druhou otázku odpovídat. Přesto se jí budu pro úplnost zabývat, pro případ, že by se Soudní dvůr s touto analýzou neztotožnil.

83. Článek 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 stanoví, že pokud se uplatní první pododstavec tohoto ustanovení a umožní vnitrostátnímu soudu bez ohledu na zásadu rovného zacházení stanovenou v odst. 1 tohoto článku 3 nezohlednit předchozí odsouzení v situaci vícečinného souběhu trestných činů, členské státy přesto zajistí, aby jejich soudy mohly *jinak* přihlížet k předchozím odsouzením.

84. Jinak řečeno, čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 zajišťuje, aby i v těch případech, kdy předchozí cizozemská odsouzení zohledňována nejsou, nebyla trestní minulost osoby dotčené v novém řízení opomenuta, s cílem zajistit navzdory neexistenci rovného zacházení v užším slova smyslu určitou míru spravedlnosti.

85. Jak tvrdí Komise a spolkový nejvyšší státní zástupce u Spolkového soudního dvora, toto ustanovení naproti tomu nestanoví žádný požadavek na konkrétní způsob tohoto alternativního zohlednění, zvláště co se týče vyčíslení ukládaného trestu. Tato otázka musí být ponechána na posouzení soudů členských států uvedených v tomto ustanovení, přičemž z čl. 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2008/675 nelze vyvodit jiný požadavek, než je zohlednění s cílem kompenzovat skutečnost, že nelze uplatnit zásadu rovného zacházení.

86. Za těchto okolností zastávám názor, že čl. 3 odst. 5 druhý pododstavec rámcového rozhodnutí 2008/675 musí být vykládán v tom smyslu, že takové jiné přihlédnutí k předchozím odsouzením vydaným v jiných členských státech, jaké je upraveno v tomto ustanovení, nevyžaduje, aby

vnitrostátní soud v rámci stanovení trestu za trestný čin spáchaný na svém území jasně prokázal a vyčíslil nevýhodu, která vyplývá z nemožnosti uložit souhrnný trest v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

V. Závěry

87. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo) takto:

„Článek 3 odst. 5 rámcového rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení

musí být vykládán v tom smyslu, že

při neexistenci opatření k provedení tohoto ustanovení a v rozsahu, v němž vnitrostátní právo stanoví hranici pro ukládání trestu odnětí svobody v případech, kdy se zohledňují odsouzení vydaná v jiném členském státě, je členský stát povinen v trestním řízení vedeném proti určité osobě uplatnit vnitrostátní právní předpisy a zohlednit předchozí cizozemská odsouzení vydaná proti této osobě za jiné dříve spáchané skutky, pokud trestný čin, pro který je vedeno nové řízení, byl spáchán před tím, než byla vydána uvedená předchozí odsouzení, a to i tehdy, pokud použití těchto vnitrostátních právních předpisů povede k tomu, že v novém řízení nebude moci být uložen žádný trest, nebo přinejmenším nebude moci být vykonán.“